



Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 1

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

ETI.00.HR.R.K1.12

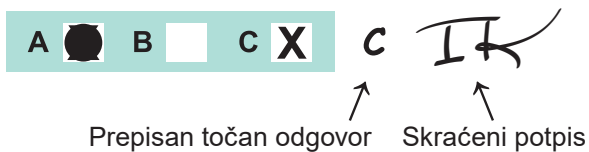


45340

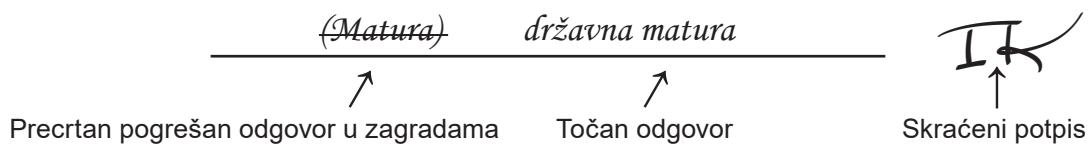
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:



Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:



Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:



OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 1 praznu.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kojoj vrsti ljudskih odlika pripadaju hrabrost i mudrost?

- A. vještinama
- B. vrlinama
- C. talentima
- D. temperamentima

(1 bod)

2. U kojoj je od navedenih rečenica izraženo „zlatno pravilo“?

- A. *Oko za oko, zub za zub.*
- B. *Ne čini drugomu ono što bi tebi, kada bi ti bilo učinjeno, stvorilo boli.*
- C. *Nitko nema veće ljubavi od ove; da položi život za svoje prijatelje.*
- D. *Ne smije se ubijati nijedno dahom obdareno biće.*

(1 bod)

3. Pozorno pročitajte navedeni sud.

Glad i neimaština u svijetu nedopustiva su sramota suvremenoga čovječanstva.

Kakav je navedeni sud?

- A. deskriptivni
- B. izvanmoralni
- C. metaetički
- D. moralni

(1 bod)

4. Kako se naziva vrsta ljubavi koja se zasniva na fizičkoj privlačnosti i strasti?

- A. agape
- B. eros
- C. *ludus*
- D. pragma

(1 bod)

5. Što je prema Kohlbergovoj teoriji moralnoga razvoja osobe karakteristično za postkonvencionalnu razinu?

- A. Ispravno je ono što donosi ugodu, korist i zadovoljenje vlastitih potreba.
- B. Ispravno je ono što propisuju zakon i društveni autoriteti.
- C. Ispravno je ono što proizlazi iz rasuđivanja na temelju autonomnih i univerzalnih moralnih principa.
- D. Ispravno je ono što propisuju uvriježene religijske norme.

(1 bod)

6. Koja je vrijednost zastupljena u načelu prema kojemu svakomu u raspodjeli dobara treba pripasti shodno njegovim zaslugama?

- A. pravednost
- B. obzirnost
- C. dobrohotnost
- D. solidarnost

(1 bod)

7. U koju se vrstu ljudskih prava ubraja pravo na rad?

- A. u socijalna prava
- B. u politička prava
- C. u građanska prava
- D. u ekološka prava

(1 bod)

8. Koju vrstu diskriminacije predstavlja zakonska zabrana prodaje alkoholnih pića mlađima od 18 godina?

- A. izravnu diskriminaciju
- B. opravdanu diskriminaciju
- C. neizravnu diskriminaciju
- D. neopravdanu diskriminaciju

(1 bod)

9. Koji je naziv vrste političkoga poretka u kojemu izravno ili putem izabranih predstavnika svi punoljetni članovi političke zajednice ravnopravno sudjeluju u konstituiranju vlasti?

- A. demokracija
- B. oligokracija
- C. monarhija
- D. aristokracija

(1 bod)

10. Što je od navedenoga nepotizam?

- A. stjecanje imovinske koristi krađom dostupnoga javnog novca
- B. uznemiravanje i zlostavljanje na radnome mjestu
- C. zloupotreba službenoga položaja u korist rođaka i prijatelja
- D. diskriminacija na temelju etničke i spolne pripadnosti

(1 bod)

11. Koji je naziv koncepcije koja objedinjuje potrebu za tehnološkim i ekonomskim razvojem s očuvanjem prirodnih resursa za buduće generacije?

- A. ubrzani razvoj
- B. održivi razvoj
- C. prirodni razvoj
- D. gospodarski razvoj

(1 bod)

12. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu je užitak vrhovno dobro i svrha ljudskoga djelovanja?

- A. amoralizam
- B. eudajmonizam
- C. hedonizam
- D. perfekcionizam

(1 bod)

13. Koji je naziv etičke i političke vrline uzajamne spremnosti na pomoć i podršku potrebitima i unesrećenima?

- A. legalnost
- B. legitimnost
- C. solidarnost
- D. supsidijarnost

(1 bod)

14. Koji je naziv stajališta prema kojemu nije moguće sa sigurnosti odrediti što je moralno ispravno djelovanje?

- A. etički relativizam
- B. etički univerzalizam
- C. etički apsolutizam
- D. etički skepticizam

(1 bod)

15. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu se u djelovanju treba voditi načelom postignuća najveće moguće sreće najvećega broja ljudi uključenih u djelovanje?

- A. altruizam
- B. egoizam
- C. utilitarizam
- D. perfekcionizam

(1 bod)

16. Koji je filozof smatrao da je moralna dužnost temeljno načelo moralnoga djelovanja?

- A. Aristotel
- B. Immanuel Kant
- C. Jeremy Bentham
- D. John Stuart Mill

(1 bod)

17. Koji je od navedenih filozofa smatrao da je moralni osjećaj temelj moralnoga prosuđivanja?

- A. Arthur Schopenhauer
- B. David Hume
- C. Platon
- D. Sokrat

(1 bod)

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

18. Koji je naziv sposobnosti ljudske moralne svijesti na temelju koje čovjek moralno preispituje i vrednuje vlastita djelovanja i osjeća moralnu odgovornost?

(1 bod)

19. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu moralne norme nisu univerzalne jer u cijelosti ovise o kulturi u kojoj su nastale?

(1 bod)

20. Koji je naziv etičkoga stajališta prema kojemu svaki čovjek pripada jedinstvenoj svjetskoj zajednici koja se temelji na jednakosti i ravnopravnosti svih ljudi?

(1 bod)

21. Koji je naziv moralno problematične situacije u kojoj je za suca profesionalnoga nogometnog susreta određen otac jednoga od igrača suprotstavljenih momčadi?

(1 bod)

Etika

22. Koji je naziv biotehnološkoga postupka stvaranja nekoga oblika života nespolnim putem?

(1 bod)

23. Kako se prema Aristotelu nazivaju moralne vrline volje koje se stječu dobrim navikama?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

24. Objasnite razliku između legalnosti i legitimnosti određenoga zahtjeva.

(1 bod)

25. Objasnite pojam „eugenika”.

(1 bod)

Prazna stranica